

לבא בשבילן גם מספק, ואם כן היו צריכים פייס מעיקרא? (9)

דתניא: מי שזכה בתרומת הדין — זכה גם בסידור מערכה, ובשני גזירי עצים, שנותנן מעל עצי המערכה. דילפינן מקרא שצריך להוסיף שני גזירי עצים על המזבח בכל יום בתמיד של שחר ובתמיד של בין הערביים.

ומתריצין: אמר רב אשי: שתי תקנות הו':

א. מעיקרא סבור: לא אתו בגלל הטעמים שנזכרו לעיל. כיון דחזו דקאתו, ואתו נמי לידי סכנה — תקינו לה פייסא.

ב. אך כיון דתקינו לה פייסא — לא אתו חדלו מלבוא. כי אמרי: מי יימר דמתרמי לן שנזכה בגורל, ועל הספק לא כדאי לבא לעבודה שכזו.

הדר תקינו להו, שמי שזכה בתרומת הדין יזכה גם בסידור מערכה ובשני גזירי עצים, כי היכי דניתו וניפייסו בשביל כל העבודות הללו. (10)

שנינו במשנה: ובזמן שהן מרובין, רצין ועולין בכבש כל הקודם את חבירו בארבע אמות זכה.

אמר רב פפא: פשיטא לי: ארבע אמות דארעא ארבע אמות שבקרקע העזרה הסמוכות לתחילת הכבש למטה — ודאי שלא לכך נתכוונה המשנה שמי שהגיע ראשונה לתחילת אותן ארבע אמות זכה. שהרי "רצין ועולין בכבש" תנן.

וכן קמייטא, ארבע אמות ראשונות של הכבש — נמי לא. אי אפשר לומר שמי שהגיע ראשונה לתחילת אותן ארבע אמות זכה. שהרי "רצין ועולין בכבש" תנן, והדר, רק אחר כך — "כל הקודם את חבירו זכה". ומשמע שלא זכה מיד עם הגעתו לכבש.

וכן ארבע אמות דביני וביני, איזה שהן ארבע אמות מתוך שלשים ושתיים האמות של הכבש — נמי לא. משום דלא מסיימא מילתא לא יהיה סימן ברור לידע אלו ארבע אמות הן.

ולכן פשיטא לי שארבע אמות דגבי מזבח תנן. אותן שבסוף הכבש הסמוכות למזבח, ומי שהגיע ראשון לתחילתן הוא הזוכה.

אולם בזאת נסתפק רב פפא:

המזבח היה בנוי בצורת שלש קוביות מדורגות, זו על גבי זו.

10. כתבו התוס' דשתי תקנות לאו דוקא, שלא היה בשתי זמנים אלא בבת אחת, שכאשר באו לתקן פייס חששו שמא ימנעו מלבא, ותיקנו אז גם כן שמי שזכה בתרומת הדין יזכה בסידור המערכה. וקרי להו שתי תקנות כיון שתקנת הפייס היתה משום שבאו לידי סכנה, ותקנת מי שזכה יזכה היתה מחשש שלא יבאו. ועוד כתבו, ש"ל שהגמרא באמת מתכוונת

9. כך פירש רש"י. ובתוס' הרא"ש הקשה שלשון "להך גיסא" "להאי גיסא" לא משמע כפירושו. ולכן הוא מפרש כרבינו חננאל, שהקושיא היא וכי תיקנו פייס בשביל שהיו מרבים לבא ובאים לידי סכנה? הלא אדרבה, לאידך גיסא הוא, שלא היו באין, עד שהיו צריכים להוסיף למי שזכה בתרומת הדין שיזכה גם בסידור המערכה ושני גזירי עצים.